

Bütçe Dengesi - Haziran 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Merkezi yönetim bütçesi Haziran'da 1,2 milyar TL açık verdi.

Haziran ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %26,6'lık hızlı bir yükseliş kaydederek 31,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Bütçe harcamaları ise %4,9 oranında yükselmiştir. Böylece, merkezi yönetim bütçe açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %80,9 oranında daralarak 1,2 milyar TL düzeyine gerilemiştir.

2013 yılının ilk yarısı itibarıyla da bütçe gelirlerinin %17,7, bütçe harcamalarının ise %11,2 artış kaydettiği görülmektedir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın ilk yarısında 6,7 milyar TL açık veren bütçe dengesi 2013 yılının aynı döneminde 3,1 milyar TL fazla vermiştir. Bu dönemde 26,4 milyar TL düzeyine yükselen faiz dışı fazla da yılsonu hedefinin üzerindeki seyrini sürdürmüştür.

Vergi gelirlerinde hızlı artış...

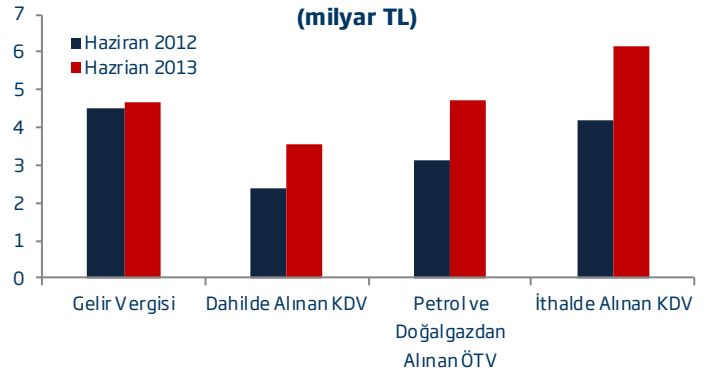
Haziran ayında döviz kurlarındaki yukarı yönlü hareketin bütçe gelirlerine olumlu yansıdığı görülmektedir. Nitekim, bu dönemde fiyatları döviz kurundaki değişimlerden önemli ölçüde etkilenen petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) %50,9 oranında artış kaydederken, İthalde Alınan Katma Değer Vergisi'nden elde edilen gelirler de %47 oranında yükselmiştir. Ayrıca, iç talep koşullarında bir önceki yıla kıyasla kaydedilen iyileşme paralelinde Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi'nden (KDV) elde edilen gelirler %49,8 oranında genişlemiştir. Söz konusu gelişmelere bağlı olarak, vergi gelirleri Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %31,7 oranında artış kaydederek 26,7 milyar TL'ye yükselmiştir.

Yılın ilk yarısı itibarıyla merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri yılsonu hedefleri ile uyumlu seyrini sürdürmeye devam etmektedir.

Vergi hariç bütçe gelirlerinde sınırlı artış...

Haziran ayında vergi dışı bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 ile sınırlı bir artış kaydederek 4,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, hazine portföyü ve iştirak gelirleri bir önceki yılın aynı ayındaki 384 milyon TL düzeyinden 1,2 milyar TL'ye yükselerek vergi dışı bütçe gelirlerindeki artışa katkı sağlamıştır.

Seçilmiş Vergi Geliri Kalemleri (milyar TL)

Faiz dışı harcamalar...

Faiz dışı harcamalar Haziran'da bir önceki yılın aynı ayına göre %6,4 oranında artarak 31,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmede, cari transferlerde kaydedilen artış etkili olurken, personel giderleri %5,1 oranında gerileyerek söz konusu artışı sınırlandıran bir unsur olarak ön plana çıkmıştır. Ayrıca, 2022 sayılı kanun uyarınca 65 yaş üzerindeki muhtaç kimselere aylık bağlanması sonucunda cari transferler kalemi altında izlenen sosyal amaçlı transferler 2012 Haziran ayındaki 238 milyon TL'lik seviyesinden 1,1 milyar TL düzeyine yükselmiştir. Sermaye giderlerinde kaydedilen artış ise kamu yatırımlarının büyümeye katkısının yılın ikinci çeyreğinde de devam ettiğine işaret etmektedir.

2013 yılının ilk altı aylık döneminde ise faiz dışı harcamaların %15,4 oranında arttığı, faiz harcamalarının ise %11,3 oranında azaldığı görülmektedir.

Beklentiler...

Döviz kurunda son dönemde kaydedilen gelişmelerin özellikle enerji ve ithalat kanalı ile bütçe gelirleri üzerinde Temmuz ayında da etkili olmaya devam edeceği düşünülmektedir. Bu çerçevede, halihazırda yılsonu hedefleri ile uyumlu bir gelişim sergileyen merkezi yönetim bütçesinin bu görünümünü önümüzdeki dönemde de koruması beklenmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Haziran			Ocak-Haziran			(milyar TL)	
	2012	2013	% Değişim	2012	2013	% Değişim	Bütçe Hedefi	Gerç./Hedef (%)
Harcamalar	31,1	32,6	4,9	168,9	187,9	11,2	404,0	46,5
Faiz Harcamaları	1,9	1,5	-18,5	26,3	23,3	-11,3	53,0	44,0
Faiz Dışı Harcamalar	29,2	31,1	6,4	142,6	164,6	15,4	351,0	46,9
Gelirler	24,8	31,4	26,6	162,2	190,9	17,7	370,1	51,6
Vergi Gelirleri	20,3	26,7	31,7	131,2	158,4	20,7	317,9	49,8
Diğer Gelirler	4,5	4,7	3,8	31,0	32,6	5,1	52,1	62,5
Bütçe Dengesi	-6,3	-1,2	-80,9	-6,7	3,1	-	-34,0	-
Faiz Dışı Denge	-4,4	0,3	-	19,6	26,4	34,8	19,0	138,4

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe Dengesi - Haziran 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.